Stevilka 53 TRST, v petek 22. februvarja 1907. Tečaj XXXII.

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 nvč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2½ mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 5 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema Inseratni oddelek uprave Edinosti". — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti".

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost" v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841·652.
TELEFON štev. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK".

Politično društvo „EDINOST"

priredi

v soboto, dne 23. febr. 1907

ob 7. uri zvečer

javna ljudska shoda

in sicer:

1.) na Proseku (v dvorani g. STAREC).
2.) na Opčinah v dvorani „Kons. društva".

a **v nedeljo dne 24. februvarja 1907**

ob 5. uri popoludne

javni ljudski shod

v veliki dvorani

„NARODNEGA DOMA" v Trstu.

DNEVNI RED:

Protest proti krivicam volilnega načrta za mestni svet in deželni zbor tržaški.

Z obzirom na važnost in nujnost predmeta pričakuje se obilne udeležbe.

BRZOJAVNE VESTI.

Nadvojvodinja Valerija.

DUNAJ 21. Danes ob 4. in pol uri popoludne je nadvojvodinja Valerija iz Wallsee dospela na postajo Penzing. Na peronu je nadvojvodinjo pričakoval cesar. Cesar se je potem s kočijo odpeljal v dvorec Hermes ter se je potem odpeljal v Schönbrunn.

Pogreb princezinje Klementine Koburške.

KOBURG 21. Ob 10. in pol uri predpoludne je dospel semkaj posebni vlak s truplom princezinje Klementine Saško-Koburžke. Krsta je bila na slovesen način prenešena v cerkev in postavljena na katafalk. Ko je bilo truplo blagoslovljeno, so je prenesli v rakev, kamor so se podali bližnji sorodniki pokojnice.

Župan dr. Lueger.

DUNAJ 21. Zdravstveno stanje župana dr. Luegerja se trajno boljša.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 21. Minister za uk in bogočastje Apponyi je predložil zakonski načrt glede ureditve plač državnih ljudskih učiteljev in glede nadzorovanja državnih učiteljev, drugi zakonski načrt pa glede ureditve pravnega razmerja nedržavnih ljudskih šol in plač občinskih verskih ljudskih učiteljev. (Živahna pohvala in ploskanje.)

Nato je zbornica nadaljevala specijalno debato o zakonskem načrtu glede zavarovanja delavcev proti boleznim in nezgodam. Državni tajnik Popovics je napovedal reformo obstoječega rudarskega zakona. Vlada predloži tozadevno predlogo v najbližjem času. (Pohvala). Ostali paragrafi zakona o zavarovanju delavcev proti boleznim in nezgodam so bili vsprejeti z nekaterimi popravki. S tem je bila predloga v dveh čitanjih rešena. Prihodnja seja jutri.

Ogrski carinski tarif.

BUDIMPEŠTA 21. (Ogr. biro) Na današnji seji gospodarskega odseka poslanske zbornice je minister za trgovino izjavil nastopno: Vlada se je zato odločila, da je izročila komisiji v razpravo ogrski carinski tarif, da zadobi isti potem pravno moč, ker se pogajanja o nagodbi z Avstro-Ogrsko tako na dolgo zatezajo, ne da bi se doseglo kakega vspeha. In dežela ne more dalje — in sicer na nedoločen čas — ostati v negotovosti, ker je potrebno, da vzakonimo naše unanje pogodbe, da se odnošaji dežele z inozemstvom zakonito urede, katere podlago tvori ogrski avtonomni tarif, ki ga je treba uzakoniti. Na temelju dogovora, sklenjenega v zadnjih dneh z avstrijsko vlado, se prično dne 28. t. m. med obema vladama zopet pogajanja glede nagodbe ter se bodo nepretrgoma nadaljevala. Naš namen je, da zvršimo pogajanja do Velike noči, da dosežemo sporazum ali pa da konstatujemo njega nemožnost. Tudi z ozirom na modifikacije, ki zamorejo iziti iz zveze carinskega tarifa in pogajanj glede nagodbe in z ozirom na to, da mora priti do odločitve na eno ali drugo stran, se zamore sicer rešiti carinski tarif v obče, glede podrobnosti se zamoremo posvetovati pa še le po omenjenem času. Po tem času storimo to takoj ter določimo podrobnosti v oni obliki, kakor bo to potrebno, to je, pride li do nagodbe ali pa ne. V tem času pa bi bilo takoj treba uzakoniti ogrski samostojni tarif.

Črnogorska kneginja.

CETINJE 21. Kneginja Milena, ki je bila na potu v Rim, je morala vsled viharnega vremena na morju prekiniti svoje potovanje v Baru. Kneginja je vsled potovanja precej utrujena.

Štrajk gladovanj .

LVOV 21. Danes zjutraj so pričeli maloruski dijaki, ki se nahajajo v preiskovalnem zaporu, štrajkati z gladovanjem. Vzeti niso hoteli nikake hrane, vzlic temu, da se jim je reklo, da s takim štrajkom ne dosežejo ničesar.

Viharji na angležkem.

LONDON 21. Iz vseh obmorskih krajev prihajajo poročila o manjših nezgodah ladij, pri katerih je ponesrečilo tudi nekoliko ljudi.

Snežni viharji in nevihte v Nemčiji.

BEROLIN 21. Iz različnih krajev srednje, severozapadne, zapadne in južne Nemčije so došla poročila o hudih snežnih viharjih in nevihtah, ki so včeraj in predvčerajšnjim provzročila mnogo škode. Brzojavi so večinoma pretrgani. Reke naglo naraščajo.

Sneg.

SOLNOGRAD 21. Od vseh krajev poročajo, da je zopet zapadlo mnogo snega.

Angležka spodnja zbornica

LONDON 21. Spodnja zbornica je vsprejela adreso po sedemdnevni debati.

Vprašanje razoroženja.

LONDON 21. Z ozirom na neki razgovor s profesorjem Martensom, da so Nemčija, Francoska in Rusija mnenja, da ni vprašanje glede razoroženja še zrelo za pretresavanje, in da ne pride še praktično v poštev tudi omejenje razoroženja, je mednarodni razsodiščni in mirovni odbor poslal Campbell-Bannermanu pismo s prošnjo, naj bi angležka vlada silila na to, da se postavi v program haažke konference tudi vprašanje omejitve oboroženja. Campbell-Bannermann je odvrnil, da ni angležki vladi uradno nišesar znano, da so omenjene vlade nasprotne pretresavanju vprašanja o razoroženju; on ostane pri svojem mnenju, da se o tem vprašanju če le kako možno, razpravlja na prihodnji haažki konferenci.

Nesreča na železnici.

KATOVIC 21. Na viseljski železnici pri Skarfiskem sta trčila skupaj osebni in tovorni vlak. Trije železniški uslužbenci in štirje potniki so mrtvi, 10 drugih oseb je bilo pa težko ranjenih.

Parnik ponesrečil. 180 ljudi utonilo.

LONDON 21. Iz Londona prihajajoči parnik „Berlin" proge Harwich-Hock van Holand razbil. 141 oseb nahajajočih se na parniku, med temi 91 potnikov, je utonilo.

ROTTERDAM 21. Parnik „Berlin" proge Harwich-Hock von Holand, ki je hotel na svoji vožnji iz Londona danes zjutraj voziti po novi vodni poti, se je vsled viharja razbil. Parnik je bil prelomljen po sredi. Sprednji del se je potopil. Potniki in posadka se nahajajo na zadnjem delu ladije, ki moli še iz vode. Rešilni čolni skušajo rešiti ponesrečence.

LONDON 21. Glasom nekega poročila Great-Eastern-Railway se je pripetila nesreča na parniku „Berlin" ob 5. uri zjutraj severno od Hock von Holanda.

ROTTERDAM 21. Do poludne so našli 25 trupel ponesrečencev s parnika „Berlin". Nekega ponesrečenca so živega spravili na kopno. „Handelsblad" poroča, da so rešilni čolni, ki so hiteli na mesto nesreče, napeli vse sile, da bi rešili potnike, nahajajoče se na parniku „Berlin", toda radi silnega viharja in razburkanega morja se niso mogli približati ladiji.

ROTTERDAM 21. Agent proge Harwich-Hock van Holland poroča, da je bilo na parniku „Berlin" 120 potnikov in 60 mož posadke, skupno 180 oseb. Imena ponesrečencev ni bilo možno še določiti. 25 mrličev, ki so jih že našli, so valovi splavili na obrežje. Ob 11. uri predpoludne je bilo na razbiti ladiji opaziti le še nekoliko oseb.

AMSTERDAM 21. „Reuterjev biro" poroča iz Hock van Hollanda od danes ob 12. uri in pol popoludne: Zadnji del ponesrečenega parnika „Berlin" stoji še trdno. Na krovu je še nekoliko oseb, ki se jih utegne rešiti, ko nastopi oseka. Le eno osebo so živo spravili na kopno.

LONDON 21. Kakor nadalje poroča Great-Eastern Railway, je parnik „Berlin" z vso pošto popolnoma izgubljen. Ladija je izven pristanišča zadela na sipine. Morje je bilo o tem času tako viharno, da je bila izključena vsaka pomoč. Uradno se je konstatovalo, da se nahajajo med ponesrečenimi osebami kraljevi kurir Artur Herbert, 19 členov pevskega zbora nemške operne družbe, ki je nedavno dajala predstave v Covent-Garden gledališču.

ROTTERDAM 21. Nemška operna družba, ki se je nahajala na ponesrečenem parniku „Berlin", je sestojala iz 35 mož, ki so se hoteli podati v Dortmund. Vsi so utonili, le en člen družbe, imenom Denninger, se je ob odhodu parnika zakasnil ter je odpotoval preko Antwerpena. Denninger je dospel semkaj danes zjutraj.

HOEK VAN HOLAND 21. Ob 4. uri popoludne se je rešilna ladija zopet podala na morje, ali vse je bilo zastonj. Doslej so našli okolu 30 mrličev, med temi 5 mož posadke. Položaj ladije je še nespremenjen. Minister za poljedelstvo, industrijo in trgovino je takoj, ko je zvedel o katastofi, poslal v Hoek van Holand nadzornika za gradnjo ladij, da ga obvesti o nesreči.

Rusija.

Banket na čast novoizvoljenim poslancem dume v Moskvi.

MOSKVA 21. Banketa, prirejenega na čast novoizvoljenim moskovskim poslancem dume, so se udeležili tudi prvi predsednik prve državne dume ter bivša poslanca Kokoškin in Ivanicki. Bilo je več govorov, v katerih so govorniki pokazali na važnost zmage opozicije in na predstoječi hud boj v dumi, ki bo to pot boj proti dvema frontoma, proti birokraciji in skrajni levici.

Volitve za dumo.

PETROGRAD 21. Doslej je izvoljenih 355 poslancev in sicer 62 monarhistov, 28 zmernih, 321 členov levice, 44 nacijonalistov. Med izvoljenimi poslanci desnice se nahaja 27 monarhistov in 18 oktobristov, med onimi levice 59 kadetov, 27 pristašev delavske stranke, 36 socijalnih demokratov in 7 socijalnih revolucijonarjev. Vseh poslancev v dumi je 524.

Razglas generala Kaulbarsa.

ODESA 21. Generalni guverner general Kaulbars je izdal na prebivalstvo razglas, v katerem izjavlja, da bo energično postopal proti „črni bandi".

Kako so še — mladi!!

Kdor sodi objektivno in brez strankarske ali osebne animoznosti, nam mora pripoznati dvojno! Prvo, da nismo nikdar bili med njimi, ki menijo, da programii strank morajo ostati kakor kakov petrefakt: okameneli, nedotakljivi, nespremenljivi. Tako uče le politiki, ki so se zagrebli v svoje doktrinarstvo, ali pa sebičneži, ki se branijo novih idej zato, ker se boje — novih ljudij, ki prihajajo z novimi idejami in ki bi utegnili tudi zahtevati svoj delež na določanju smeri javnemu življenju naroda. Mi smo na nasprotnem stališču in pravimo vedno, da trdovratno vstrajanje pri določilih programa, ki so jih razvoj in dogodki prehiteli, ne pomenja doslednosti, ampak trmo, ali okorenelost. Mi pravimo vedno, da stranka, ki svojega programa ne zna prilagodjati evolucijam v življenju in duhu časa, je tvorba, nekoristna za narod, neplodna, nesposobna za življenje. Taka stranka more k večemu le še životariti in ohranjati si le videz življenja, nikakor pa ne — ž i v e t i i n k o r i s t i t i!

Kakor se povsodi v sedanji dobi vrvenja pojavljajo novi ljudje z novimi idejami, tako se godi tudi v nas Slovencih. Mi se teh novih ljudij ne plašimo in nikakor ne soglašamo ž njimi, ki jih brezpogojno odklanjajo svojim zasmehom in sarkazmom. Njihova pojava je le dober znak, da je v narodu življenskih moči, da se narod intelektuvalno dviga. Brez vsake animoznosti stojimo torej nasproti pojavljanju novih smeri in struj v našem javnem življenju, vzraslih iz spremenjenih političnih, gospodarskih in socijalnih razmer.

Drugo, kar smo hoteli naglasiti, je: nikdar nismo bili med njimi, ki menijo, da naj se Slovenci — razdeljeni na toliko kronovin — brigajo le za stvari pokrajine, v kateri žive, in da se nimajo vtikati v stvari rojakov v druzih pokrajinah. Če n. pr. kdo

---

P O D L I S T E K.

Na jugoslovanskem Pijemontu.

Popotni utrinki iz Srbije.

Piše Franjo Krasovec.

Šla sva preko dolgega topliškega parka. V grmovju je nežno pel slavulj. Tam iz daljave iz temnih lesov visokih brd je ponočni veter prinašal tožne glasove sove; nad nami v listju je tajinstveno suštelo... Molče je stopal prej tako zgovorni starec. Tudi jaz sem molčal. Za trenotek me je prevzel strah, da se nahajam v rokah pirata; vse tiste ubojev in krvi polne pripovedke o piratih, ki sem jih iz nemške literature srkal v deških letih, so mi bliskoma preletavale dušo. In ta neobičajna, nenavadna oseba tega starca! Prišla sva iz temnega drevoreda na plano. Lepim tajupolnim žoltim svitom je obsjal mesec koščeno lice starca: iz brade kakor da mu vise stotine srebrno-čistih niti; za hip sem se spomnil na one žolte voščene obraze, ki jih je videti tu pa tam v kakem panoptiku. Pod milim nebom v luninem svitu me je minila groza. „Ta starec, ta spokorni grešnik da bi mi mogel storiti kaj hudega?! Ha ha!"

„Evo tu smo!" je rekel starec votlim glasom. Stala sva pred lično pritlično hišico, obdano z nizko ograjo; v njej so sanjali tulipani in hiacinte. Tam ob oglu je žuborel bister studenček. Hiša je stala skoro izven kopališčnega rajona, kakih 10 minut oddaljena od glavne kopališčne zgradbe.

Starec je sam odprl. Hišico si je najel in živi tu se svojim slugo; svoje navadno bivališče ima na jugu v bližini Niša.

Zbudil je slugo ter mu zapovedal prinesti vina. „Znate, neizobražen, neizglajen Kucovlah je; ali pošten sluga in zvest kakor pes".

Starec je nalil dobrega smederevskega vina meni in sebi, spodil slugo spat, zapalil čibuk ter je, ponudivši mi duhana, začel nekako svečanostno: „Prosim Vas, poslušajte me do konca, iz ljubezni do nedolžnega bitja, na katerem moram popraviti, kar sem zagrešil.

Bili smo trije bratje; jaz najmlajši. Moj oče je imel jadrenico in čim je kateri sinov dorastel, vzel ga je seboj na ladijo; in tako smo postali vsi mornarji.

Ko sem prišel na morje, je besnela vojna, in kedar smo križarili v Srednjezemskem morju, slišali smo večkrat od dveh ali celo od treh strani oddaljeno grmenje topov.

Takrat je cvetela naša obrt: enkrat smo vozili zamorce na Havano, ali v Orleans — drugič zopet prevažali kavo na Francosko, ali opium v Šangaj; in če nas je na poti srečala ladija, ki se nam je zdela vredna plena, napadli in oropali smo jo. Tudi smo imeli po vseh pristaniščih svoje agente, ki so nam pokazali ladije, ki so bile bogato naložene. Te smo seveda napadlina odprtem morju.

Ko mi je bilo osemnajst let, poslal me je oče na navtično šolo v Marseille, da položim izpite za mornarskega častnika. In ko so pretekla štiri leta, predal mi je najstarejši brat svojo ladijo, ker sam je bolehal; naselil se je v domači hiši; saj nekdo je moral obdelavati vinograde ter čuvati oljke.

V tem času je prišlo poročilo o Grgi, našem drugem bratu, ki je bil z očetom na ladiji. Moj oče je umrl na morju in Grga je v Vera Cruz prodal ladijo ter se tam oženil. Grgo sem imel najbolj rad izmed vseh; bil je vedno dober z menoj; morda tudi zato, ker sva si po leteh bila najbližja. Vedno sva igrala skupaj v domačem vrtu in skupaj sva lovila ribe ob morskem nabrežju. Pisal je včasih, da se mu dobro godi, da ima Španjolko za ženo, ki mu je porodila sina. In potem so izostale vse vesti vkljub mojim listom; samo neki trgovski prijatelj mi je pisal pozneje (našel sem pismo še le, ko sem se povrnil s poslednjega potovanja), da je mojemu bratu Grgi umrla žena, ter da je s svojim malim sinom zopet šel na morje. Tako sem bil popolnoma osamljen. Takrat je začela naša obrt pešati. Angleži so bili kakor vrag za ladijami tihotapcev in v vsem Srednjezemskem morju smo bili samo še v afrikanskih pristaniščih varni. Tudi ob našem obrežju je začela pešati obrt; ena velika hiša za drugo je propadla, ali pa je vozarila trgovsko blago, ker Benečani — takrat Avstrijci — so namesto starih galej uvedli male vojne parobrode, ki so nam grenili življenje; razven tega so križarile pred vsakim pristaniščem barkase financirjev — ki se ž njimi ni bilo dobro pajdašiti. In tako je prišlo, da sem moral, hoteči svojo obrt vzdržati na vrhuncu, obiskovati grška in italijanska pristanišča. Prevažal sem bela dekleta — človeško meso — in kar je poleg tega še prišlo v moje roke, ker takšna roba je našla v turških in tuneških pristaniščih vedno dobrega kupca.

Nekoč sem imel na ladiji 10.000 angležkih vojaških pušek za revolucijski komite v Missolunghi. Posrečilo se mi je, da sem vzlic turškim blokadnim ladijam oddal svoje blago in pravkar sem se hotel s polnimi mošnjički zlata vrniti na svojo ladijo, ko je priletel za menoj piratski agent ter mi nekaj zašepetal, naj takoj, ko shranim svoj denar, pridem v gostilno, ker da ima dobro kupčijo za-me. Nato mi je pokazal jadernico, skoro tako veliko kakor je bila moja, ki je bila usidrana ob molu ne daleč od moje. Ladija je pripeljala veliko množino bombaževine in svile in sedaj se vrača prazna v Sicilijo, ker večina moštva so Sicilijani, ki bi se radi v domovini izkrcali. Sklepajoč po govoru mornarjev, ki pohajajo po beznicah in zakotnih krčmah, so morali narediti dobro kupčijo. Na krovu je torej gotovo mnogo denarja. Sicer pa je ladija dobro oborožena in kapitan napravlja utis odločnega moža, ki jadra pod francosko zastavo. (Pride še.)

prigovarja nam, naj skrbimo le za svoje Tržačane in naj se ne brigamo za to, kar delajo rojaki na Kranjskem, Koroškem itd., obžaljujemo to globoko, ker se tako stališče protivi principu svobode in naše solidarnosti.

Svobodno bodi torej vsakomur, da tudi mej nas skuša zanašati nove ideje in svobodno vsakomur, da kritikuje naše delo, naše nazore. Jedno pa moramo zahtevati: sodba bodi objektivna: voditelj jej bodi spoštovanje do — resnice! Kritika bodi taka, da ne bo nobenega dvoma, da hoče koristiti in boljšati, ne pa le omalovaževati, ali celo v nič devati delo drugih!

Na Kranjskem se pojavlja neka struja, ki jej je glasilo „Mladoslovenec". To glasilo se je že parkrat prav neprijateljski obregnilo ob vodstvo tržaških Slovencev. Mi nismo bili nikoli prijatelji osebnega kulta. Zato torej, ker nismo hoteli braniti oseb, ker bi resnica o njihovem delu morala izrvenevati v priznanje, nismo reagirali in smo molčali.

Ali to, kar piše „Mladoslovenec" v svoji številki od dne 3. februvarja, ni več kritika, ki hoče dobro, ampak izbruh grde animoznosti, skoro bi rekli: zlobe, na katero ne moremo molčati.

Piše n. pr.: „Preidimo še k tržaški politiki, k politiki gospodov, ki so si za svoje potrebe postavili I. razred restavracije v „Narodnem domu", za ljudstvo pa II. razred... In ker je teh politikov — hvala Bogu — le malo, zato sta vedno oba razreda prazna. Pa, da le imamo „Narodni dom"..."

To je perfidija, ako ni ignoranca! Prostori restavracije v našem „Narodnem domu" so širom odprti vsakomur in vsakomur je svobodno sesti, kamor hoče, da se le dostojno vede. In resnično se godi, da često vidiš v „I. razredu" priproste ljudij, dočim marsikdo njih, ki so si „postavili prvi razred za-se", sedi — v „drugem razredu". Člankar „Mladoslovenčev" nima menda niti pojma o postanku in namenu našega „Narodnega doma". „Narodni dom" v Trstu ni narodni dom v idejalno-narodnem smislu, ampak zasebna last naše „Hranilnice in posojilnice", ki je napravila slovenski stvari v Trstu velikansko uslugo o tem, da je vsprejela v svoje prostore tudi hotel in restavracijo. Slovenci v Trstu niso potrebovali nobene nove gostilne. Slovenskih gostilničarjev v Trstu je veliko število — morda še preveč. Mari se je restavracija v „Narodnem domu" odprla, da ubije vse te naše obrtnike?!! Ne! In če so se hoteli oni, ki so po trditvi „Mladoslovenca" postavili I. razred za-se, res zapirati pred ljudstvom, imeli so vrsto elegantnih restavracij na razpolago širom mesta...! Mi smo v Trstu nujno potrebovali hiše, v katero moremo sprovajati goste, tujce. Nekake reprezentantivne hiše smo krvavo potrebovali in veliko hvalo smo dolžni naši hranilnici, da je odpomogla temu nedostatku. Radi praznih prostorov pa naj si pri „Mladoslovencu" ne belijo glave. Vprašamo vsacega pametnega človeka, ki ima le zrno soli v glavi: bi-li mogel restavrater ozir. hotelier plačevati — kakor pošteno plačuje — nad tridesettisoč kron najemnine, ako bi bilo tako, kakor „Mladoslovenec" — laže. Take najemnine ne plačuje noben restavrater na Slovenskem. Da pa je ob značaju in namenu tega podjetja promet po zimi manji, nego poleti, to je pa povsem naravno.

Dalje piše „Mladoslovenec":

„Še najmanj demokratična je bila slovenska tržaška politika, to je čudno — ravno tam, kjer bi jo pravzaprav najbolj rabili. To se vidi že „Edinosti". Tudi proti Lahom so nastopali, gospodje vedno z rokavicami aristokratje skozi in skozi. Da je vladala tudi v Trstu sloga, je samo ob sebi umevno. Napredovali nismo tudi tu nič. Zopet minus. In ravno tu, kjer naj bi bila naša bodočnost..."

Kar piše tu, je še drzneja pljuska resnici v obraz. Morda nikjer na Slovenskem nimajo razne prireditve tako odločno demokratičnega značaja, kakor ravno pri nas v Trstu. Ravno te zadnje dni predpusta so se razni gostje z Goriškega in Kranjskega uprav čudili demokratičnemu obilježju — seveda vedno v merah dostojnosti in decentnosti — naših plesov in vsega vrvenja v „Narodnem domu". Naša politika da je nedemokratična, ko vendar obstoji dejstvo, da nikjer na Slovenskem niso tako odločno in odkrito nastopili za najdemokratičnejo zahtevo: za splošno in enako volilno pravico!! In kar je najbolj imponiralo tudi Italijanom, a „demokratičnim" Slovencem po nekod dajalo povoda, da so nas zasmehovali z „lovom za popularnostjo", je bilo dejstvo, da so na čelu nižih slojev in skupno s socijalnimi demokrati korakali v manifestacijskem sprevodu po tržaških ulicah tudi tisti baje aristokratični voditelji! A zdaj, ko gre za spremembo tržaške volilne reforme, vidimo zopet te naše „aristokrate" letati od shoda do shoda med priproste kmete in delavce, da iste navdušujejo za najdemokratičnejo volilno reformo (njih zahteve presegajo celo one socijalistov) ter jih pozivajo na skrajni odpor proti volilnemu načrtu italijanske gospodovalne stranke. (Ravno te dni je menil neki odličen goriški rodoljub, da smo bolj demokratični, nego socijalisti sami). Ne vemo, kaj meni torej člankar. ko nam predbaciva, da nastopamo proti Italijanom z rokavicami. Mi postopamo tako, kakor zahteva taktika: enkrat z rokavicami, enkrat brez njih, vselej pa je smer nastopanja premišljeno odločna. Dne 25. t. m. se snide naš deželni zbor in bo razpravljal o volilni reformi. Ob tej priliki se bo mogel tudi „Mladoslovenec" uveriti, kako znajo naši voditelji nastopati z rokavicami in če treba tudi — brez rokavic. Sicer pa ne pričajo ne rokavice in ne posedanje v „prvem razredu" restavracije o demokratičnem mišljenju, ampak — dejanja.

To naj sodi „Mladoslovenec". V to seveda treba, da gospodje pri „Mladoslovencu" pridno čitajo tržaške liste — a to sine ira et studio — da bodo res poznali naše razmere. Če ne, ostanejo tudi nadalje ne le „mladi", ampak tudi — smešno mali:

Tržaški namestnik princ Hohenlohe kandidat?

„Deutsches Volksblatt" piše: „Namestnik tržaški princ Hohenlohe je imel ravnokar na Dunaju posvetovanja s političnimi možmi. Princ Hohenlohe aspirira, da bi dobil v Bukovini mandat. Zdi se, da je že pozabil na nevspehe svojega delovanja kakor ministerski predsednik ter da so ga vspehi Beckove vlade ob vprašanju volilne reforme vspodbudili, da se povrne v politično življenje. Kar se tiče oseb s katerimi je princ Hohenlohe konferiral, ni se čuditi, da se je ta takozvani „rudeči princ" pogajal tudi z nekim znanim socijalističnim agitatorjem". „Volksblatt" zaključuje, da se je na teh konferencah na široko razpravljala ideja osnutja velikega liberalno-socijalističnega bloka pod vodstvom princa Hohenlohe.

Antisemitični „Volksblatt" je že znan, da ni posebno tankovesten s poročili, kadar hoče socijalistom jedno prišiti. Gornje vesti jemljemo na znanje s tem večo rezervo, ker bi pomenjale, ako imajo resnega ozadja, resnično veliko senzacijo, ki mora vzbujati misel, da se v visokih krogih snujejo presenetljivi in drzni in prevratni načrti. Kajti to se mora videti izključeno vsakomur, da bi se princ Hohenlohe spuščal v take kombinacije brez sporazumljenja navzgoraj.

Korupcija na Ogrskem.

Na Ogrskem so sedaj pričeli posl. Lengyelu odvračati z napadi. Tako ga napada „Független Magyarorszag" ter mu očita, da je kakor odvetnik železniške zveze poskušal eksekvirati vdovo nekega sprevodnika, poleg tega da je ponarejal dokazne popravke, samo da zadovolji svoji pohleposti za denarjem. Ako že pušča krasti spise, tedaj bi bil moral da ukrasti spise glede svojega nepoštenja, ker bi tako ne bili došli v javnost. Zbornici je že došla prošnja, da se Lengyela izroči sodišču radi naročene tatvine.

Protesti maloruskih dijakov.

Iz Lvova poročajo, da so vsi maloruski dijaki, 80 na številu, ki so bili zaprti radi nemirov na lvovskem vseučilišču, podpisali spomenico, v kateri javljajo, da pričnoč počenši z 21. februarijem štrajkati z gladom. Ne zahtevajo milosti, ampak samo, da jih pustijo na svobodo. Tožijo izlasti radi dolge preiskave, pravijo, da jih ne sme nihče obiskati v zaporu. Zaprti so v temnih vlažnih celicah, nameščeni v mnogo večem številu, nego jih zamore stati. Med aretovanimi so tudi taki, ki niso mogli fizično sodelovati na demonstracijah. Preiskava še ni dovršena.

Delovanje bolgarskega sobranja.

Pred par dnevi je knez Ferdinand zaukazal, da se zaključijo seje sobranja. Ministerski predsednik Petkov je prejel ob tej priliki od kneza tako-le pismo:

„Posebno zadovoljen z energičnim in razumnim delom narodnih poslancev v tej sesiji, prosim Vas, da jim izjavite (Vsem?! Op. ured.) mojo srčno hvaležnost na njihovi odločnosti, da s pomočjo koristno ukrenjenih odredeb za domovino, utrde mirnost in pravilen razvoj državnih in družabnih faktorjev".

Nu, v čem pa sestoji odločnost poslancev (katerih?) in vlade? Sabor je glasoval in knez je sankcijoniral čim hitreje: proračun za leto 1897. (glavna postavka: da se država zadolži pri N. banki za 1,800.000; spremembo kazenskega zakona, ki tiranski omejuje pravo štrajka; zakon proti profesijonalnemu združevanju; zakon o zatvoritvi vseučilišča in o proganjanju 1200 dijakov; „Osobata" o tlačenju novinstva itd. — Sobranje bo zopet sklicano koncem oktobra ali početkom novembra.

V že objavljenih člankih o bolgarskih parlamentarnih razmerah smo rekli, da je stambulovska večina v bolgarskem sobranju to isto, kar je bila do nedavno khuenovska večina v Hrvatski. S tem je menda povedano vse. Ali, kakor sta v zgodovini vsikdar, prej ali slej, zmagovali pravica in resnica nad brutalno silo, tako se tudi v Bolgarski bliža dan, nočemo reči: maščevanja, ali rivindikacije, vstajenja tlačenih. Petero demokratskih strank bolgarskih, za katerimi stoji osveščeni narod, se je organizovalo v poseben opozicijonalen blok. Ta sestoji iz: progresivno-liberalne, narodne, demokratske (karavelovisti), radikalne demokratske in socijalistične („siroki") stranke. Ta blok nastopi tudi z zahtevami glede urejenja vprašanja pravic štrajkov na gospodarskih načelih, izjednačenje položaja oficirjev in uradnikov itd. Koalicijske stranke so složne v tem, da nobena ne vsprejme vlade, dokler volitve ne pokažejo sile pojedinih grup.

V Bolgarski je torej zapričela boj proti tujmskemu imperijalizmu demokracija, ki bo znala najti pota za skupno delo z narodnimi strankami. Demokratje v Bolgarski predpostavljajo internacijonalizmu bolgarsko domovino, a s tem se naprednjaki pomlajajo v naprednih načelih. Res jedina pot, po kateri se pride do svobode in resnične veličine naroda, katerega čakajo ob svobodnih Srbih in pametnih in treznih Hrvatih in Slovencih velike naloge na balkanskem poluotoku. Pa tudi če novi blok ne bo imel na prihodnjih volitvah Bog ve kakih vspehov, vendar ne bo to znakom, da bo tudi prihodnje zasedanje tako podlo služilo domovini, kakor je bilo to v minolem zasedanju.

Dogodki na Ruskem.

Volitve za dumo v baltiških pokrajinah.

Iz Rige poročajo: V Livoniji sta bila izvoljena poslancema za dumo po dva napredna Estonca in Letonca a noben Nemec. Vendar se Nemci nekoliko nadejajo, da zmagaio v riškem volilnem okraju, ker letiški volilci niso složni. V Estlandiji so Estonci prodrli z vsemi tremi mandati. V Kurlandiji je bila prva volitev brezvspešna, pri novi volitvi pride najbrž do kompromisa letiških nacijonalistov in Židov s socijalisti proti Nemcem. Baltiške pokrajine so izvolile opozicijonalne poslance kakor v minolem letu.

Volitve za dumo v Varšavi.

V Varšavi se je prvotnih volitev udeležilo 50.000 volilcev. Volilni boj je bil hud; v nekaterih okrajih je prišlo celo do spopadov. Nekatere ulice, v katerih so se nahajala volišča, je moralo stražiti vojaštvo.

Drobne politične vesti.

Hrvatski list v Novi Zelandiji. Zaderski „Narodni List" poroča, da izhaja v Aucklandu v Novi Zelandiji dvakrat na teden hrvatski list pod imenom „Napredak". Urednik in lastnik lista je Dalmatinec A. Ferri.

Ogrski pravosodni minister dr. Günther je bil v Iglu enoglasno izvoljen državnim poslancem.

Macedonski begunci v Bolgariji pošljejo spomenico tudi ruski dumi, ki jo izroči posebno odposlanstvo.

Izgon Grkov iz Romunske. Iz Bukarešta javljajo, da romunska vlada izganja 57 Grkov, ki so bili že meseca septembra obsojeni na izgon, ki je bil pa odložen vsled posredovanja velevlasti. Romunska hoče omenjene Grke izgnati, ker je grška vlada podpirala grški patrijarhat v svojem odporu proti Kucovlahom.

Cesarjevo potovanje v Prago. Praška „Bohemia" poroča, da je zvedela na merodajnem mestu, da ni resnična vest, da se je opustila misel cesarjevega potovanja v Prago, marveč da se to potovanje v najbližnjem času uresniči.

Dnevne vesti.

Shod zaupnikov iz tržaške okolice za državnozborske volitve, sklicuje politično društvo „Edinost" na prihodnjo nedeljo, dne 24. t. m. ob 10. uri predpoludne v „Sokolovi dvorani". (Narodni dom). Naprošeni so vsi povabljeni zaupniki, ki so prejeli poziv, naj se prav gotovo vdeležijo tega shoda, kajti volitve se bližajo, ter treba pričeti takoj energično volilno akcijo.

„Piccolo" proti odvetniku dru. Černetu. Kakor se je „Piccolo" zaletal vsakikrat proti vsakemu slovenskemu ali hrvatskemu odvetniku, ki se je nastanil v kakem kraju, kjer ni bilo poprej slovenskega ali hrvatskega odvetnika in ki je začel uradovati in zastopati stranke v teh jezikih, tako se je zaletel tudi včeraj proti gosp. odvetniku dru. Černetu, ki je prve dni tega meseca odprl svojo odvetniško pisarno v Kopru.

„Piccolo" piše o omenjenem g. odvetniku, katerega naziva „certo avvocato Cerne di Barcola", da je napravil zmešnjavo na sodniji in mej sodniki. Gospod odvetnik dr. Černe, ki pozna izvrstno italijanski jezik, da piše in govori na sodišču izključno slovensko brez ozira na kolege in stranke, katerim ni dano ga razumeti. Njegova intolerantnost da je provzročila že večkrat resne proteste in živahne incidente, ter da si je lahko misliti, kako da je zlostavljena procedura in oškodovan redni tok justice. Najhujše pa da je, da gospoda odvetnika podpirajo v njegovih namenih izpodriniti sodni jezik celo sodni funkcijonarji.

Tako jadikuje „Piccolo". Res usmili se nam revček, kajti hujše krivice se ne more misliti, nego je ta, da se v okraju, v katerem živi 6 do 7 krat toliko Slovencev kakor Italijanov, usmeljuje uradovati in govoriti na sodišču za slovenske stranke v slovenskem jeziku. No „Piccolo" naj se le potolaži. Ako so se priučili slovenskem uradovanju v svetovnem mestu Trstu, se priuče tem lažje v isterskem gnezdu Kopru. Gospodu odvetniku dr. Černetu služi „Piccolov" napad le na čast in v reklamo. Kdor do zdaj še ni vedel, da se je nastanil sedaj v Kopru slovenski odvetnik, je to zvedel iz včerajšnjega „Piccola".

Na razsodišču zavarovalnice proti nezgodam na delu se je obrnilo nekam na bolje. Včeraj je bil prvi dan razprav po dopolnilnih volitvah. Dosedaj je zastopnik zavarovalnice govoril vedno le italijanski, a včeraj je isti v osebi gospoda Zupančiča začel govoriti slovenski in potem ponovil svoj govor tudi v italijanskem jeziku. Tudi zastopniki slovenskih strank so pledirali v slovenskem jeziku ter ponovili svoj govor italijanski za one razsodnike, ki ne razumejo slovenski. Prišli smo torej do enakopravnosti tudi na tem sodišču. Eppur si muove!

Volilni imeniki za državnozborske volitve. Včeraj in predvčerajšnjim smo poročali, da se imajo oni, ki želijo en izvod volilnega imenika, prijaviti pri županu najkasneje do inkluzivno 26. t. m. To smo javili, držeči se določil volilnega zakona. Sedaj pa razglaša mestni magistrat, da se je oglasiti za izvod volilnega imenika na občinskem statističnem anagrafskem uradu (ulica SS. Martiri štev. 41, I. nadstr., kjer se nahaja deželno sodišče) in sicer do vključno 27. t. m. od 9. ure predpoludne do 2. ure popoludne. Izvodi volilnega imenika se bodo izročali prvi dan reklamacijske dobe, katera se razglasi s posebno notifikacijo.

Splošni shod prirede vsi tržaški železničarji jutri, v soboto. Kraj shoda ni še dodoločen.

Matica Hrvatska. Ker sem prevzel zopet poverjeništvo za Trst, dovoljujem si vabiti vse dosedanje člene „Hrvatske Matice" ter one, ki želijo pristopiti kakor novi členi, da se zglasijo pri meni v pisarni odvetnikov dr.a Gregorina in dr.a Slavika. Opažam, da nabiram prispevke za knjige letnikov 1905. in 1906. Dr. A. Mandić.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

To vam je — zastopnica nežnega spola ta Jera Peternel, o kateri smo — kakor o Sisti Bevilacqua — pisali že neštevilnokrat. Predsinočnjim je bila Jera zopet aretovana v ulici delle Beccherie, in sicer na zahtevo Avguština Toffolo, ki je voditelj kavarne „Montefiore". Jera je bila namreč, kakor navadno pijana in je razbila tri šipe v vratih rečene kavarne, provzročivši za 3 K in 20 stotink škode. Seveda so jo djali pod ključ.

Požar. Predsinočnjim ob 1. uri in 50 minut so bili gasilci telefoničnim potom obveščeni, da je navstal požar v hiši št. 15 v ulici del Farneto. Prišedši na označeno mesto so gasilci konstatovali, da gori v zalogi olja in mila tvrdke Salvati & Morin. Odprli so zalogo in pričeli gasiti. Po dobro uro trajajočem delu se jim je posrečilo pogasiti. Ogenj je provzročil za kakih 1000 kron škode. Tvrdka je zavarovana proti požaru.

Konje brez pažnje je bil pustil predsinočnjim ob 6. uri v ulici della Pietà voznik Ivan Marinčič, ki je v službi zaloge piva gospoda Renaldi. Konji so se pa iz neznanega vzroka splašili in zdirjali po ulicah della Pietà, del Solitario in Giosuè Carducci (bivša ul. Torrente), kjer jih je slednjič ustavil mešetar Peter Signoretto. K sreči se ni pripetila nikaka nesreča. Neki redar si je pa dogodek zabeležil in potem uradno prijavil voznika.

Na slabi poti. Predvčerajšnjim, okolu 11. ure in pol predpoludne je prišel v mirodilnico Jurija Maibo, ki je v ulici della Muda vecchia, neki 15-letni dečko, kakor da bi bil prišel kaj kupit. Ker je mirodilničar imel ravno tedaj nekaj opraviti v ozadju svoje prodajalne, je pustil dečka samega. Ta je pa porabil to priliko in ukral iz prodajalne mize listnico, ki jo je bil mirodilničar tam pozabil in v kateri je bilo 280 kron denarja; dečko pa je pobegnil.

* * *

Okolu polunoči smo izvedeli, da so redarji aretovali tatu, ki je 13. in pol letni Josip S., ki stanuje se stariši v zagati della Corte. Aretovali so ga v starem mestu sinoči ob 10. uri in pol. V njegovi družbi so bili 16-letni Urh N., 14-letni Herman R. in 16-letni Filip S. — Res nadebudna mladina! — Djali so vse štiri v zapor.

Brezvspešen tatinski poskus. Predsinočnjim je bil pri obokih di Chiozza aretovan 35-letni dninar Anton G., stanujoči v ulici di Rena. Aretovati ga je pa dal neki uslužbenec trgovine z manufakturnim blagom tvrdke Fran Kralich, ki ima prodajalno v ulici Nuova, in sicer zato, ker je Anton malo prej skušal ukrasti iz izložbe te prodajalne volneno naramno ruto, vredno 8 kron. Na policiji so ga vzeli na zapisnik in ga potem izpustili.

Neznani tatovi so tekom predminole noči vlomili v prostore gospoda Škilana v Rocolu št. 153, in odnesli iz tobakarne in iz gostilne raznega blaga, v skupni vrednosti 90 kron.

— Gospici Mercedes Lupieri, stanujoči v ulici Pasquale Revoltella, je neki neznan paglavec v ulici Revoltella iztrgal iz rok usnjato torbico, v kateri je imelo krono in 20 st. denarja.

— Kuharica Marija Mlacher, stanujoča v ulici Giacinto Gallina št. 2., je prijavila predvčerajšnjim popoludne na policiji, da jej je neznan tat v neki krčmi na trgu Carlo Goldoni ukral iz žepa novčarko v kateri je imela 5 kron denarja.

— Kapetan parnika „Cervignano", Viktor Fonda, je prijavil, da so neznani tatovi na obrežju Grumula, kjer je bil parnik vsidran, ukradli sod olja, ki je tehtal 103 kg.

Našel je zopet svoj voz. Pred več časom smo poročali, da je Anton Ciak prijavil na policiji, da so mu neznani tatovi v svobodni luki ukradli velik štirikolesni voz, vreden 300 kron. — Včeraj je pa Ciak našel svoj voz na prostorih trgovske tvrdke z lesom

Barone Curro, ki so v ulici di Miramar. Sodi se, da je voz pustil tam voznik Henrik Kunstle. Seveda je bil voz takoj zaplenjen.

Tržaška tedenska statiska. Od 10. do 16. februvarja se je v tržaški občini poročilo 140 parov. Ropilo se je 152 otrok, to je 89 moških in 63 ženskih (od teh 22 nezakonskih). Umrlo je 152 oseb, in sicer 76 moških in 76 ženskih (od teh 44 izpod enega leta).

Smešnica. Na sodišču. — Sodnik: „Kaj vam je pa prišlo v glavo, da ste temu gospodu ukradli uro na javni ulici in o belem dnevu?“ — Toženec: — „Kaj hočete, gospod sodnik, po noči imam pač važnejša opravila!“

Izločitev črke.

V gozdu velikem tam v daljni deželi
lani človeka so čudnega vjeli:
On je obleke le malo imel,
govor njegov pa nihče ni umel.
Meni poslali človeka so tega,
da spremenil bi, če možno, jaz njega:
Jaz sem iz prsij srce mu zruval
in brez srca ga na Dunaj poslal.
Letos pa z Dunaja pišejo mi,
da brez srca se tam pridno uči.
(Rešitev prejšnje: SVET—VEST.)

Koledar in vreme. Danes: Stol sv. Petra; Gojslav; Tomanija. — Jutri: Peter Damjanov, škof; Čudomil; Koviljka. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoludne + 7° Celzius. — Vreme včeraj: oblačno.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo „Kolo“ naznanja gg. pevcem in pevkam da bo v nedeljo ob 2. uri popoludne pevska vaja za mešan zbor. Opozarja se posebno g.čne pevke da se prične v nedeljo z velikim mešanim zborom za bodoči koncert. Sprejemajo se nove pevske moči.

Dalmatinski skup priredi v ponedeljek svojim členom veliko zabavo in to povodom petletnice društvenega obstanka Na koncertu bo sodelovala gospa Vuković-Vučidolska.

Pevsko društvo „Skala“ v sv. Križu pri Trstu vabi na redni občni zbor, ki bo dne 3. marča 1907. ob 4. uri popoludne v dvorani g. J. Maganja št. 271 s sledečim dnevnim redom: I. pozdrav predsednika; II. poročilo tajnika; III. poročilo blagajnika; IV. raznovrstni in upisovanja novih udov; V. Volitev novega odbora.

Darovi.

Za prodanih 5 listkov za veliki ples Mladina poslala Čitalnica iz Škednja 10 K. Denar ima uprava „Edinosti“.

„Družbi sv. Cirila in Metodija“ v Ljubljani so od 1. do 31. oktobra 1906 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Ivan Sakser, župnik pri sv. Jakobu 11 K; odvetniška pisarna Vencajz izplačala volilo Lene Simenčič v Trstu po odbitku pristojbine 90 K; ženska in moška podružnica sv. Petra v Ljubljani ostanek pokroviteljnine v proslavo Svetčeve osemdesetletnice 65 K; Luka Svetec izročil vlož. knjiž. ljublj. kred. banke št. 941 z vsoto, katero so nabrale ljubljanske Slovenke v spomin njegove osemdesetletnice, 200 K; „Slov. Narod“ izročil nabranih 495 K; Herm. Vidmar, c. kr. nadporočnik, Bovec, poslal nabrano vsoto v vseseli družbi pri A. Mlekuž 22 K; upravništvo „Slovenca“ v Ljubljani birko 7 K 55 stot.; Ter. Svetec, soproga c. kr. notarja, pokroviteljnino litijske podružnice 200 K; podružnica za Polzelo po tajnici Hildi Farčnikovi udnine 50 K; I. Drufovka, Gorica, prispevek od voščila za čevlje 101 K 60 stot.; Slavko Flis, podružnični prvomestnik v Škofji loki 80 K 40 stot; podružnica v Ljutomeru, nabral g. Veselič na gostiji Ivana in Alojz. Klemenčič 4 K 50 stot.; npravništvo „Slovenca“ nabralo 10 K; županstvo Loški Potok podporo 20 K; Vekoslav Legat udnino delovske podružnice 120 K; Josip Sovič, Sl. Gradec 10 K; županstvo Sodražica 10 K.

Vesti iz Goriške.

Deželni zbor goriški.

Gorica, 20. februvarja.

III. seja. Napovedana je bila za 5. uro, a pričela je nekaj minut pred šesto. Vzrok zakasnitvi je, da sta se v italijanskem klubu skregala poslanca stolni prošt dr. Faidutti in liberalec dr. Verzegnassi.

Navzoči so bili vsi poslanci; vlado je zastopal dvorni svetnik grof Attems. Po otvoritvi seje je zahteval posl. Štrekelj, da se mora vse prečitati tudi v slovenskem jeziku.

Računski sklepi zalogov, upravljanih po deželnem odboru za leto 1905 in proračuni teh zalogov za leto 1907, računski sklep deželnega zaloga za leto 1905 in njega proračun za leto 1907 se odstopijo finančnemu odseku.

Zakonski načrt, s katerim se uvršča obćinska cesta, ki vodi od križpotja Cijanovega do državne ceste pri Mirnem, med skladovne, je bil vsprejet brez prigovora.

Resolucija v stvari državnega zakonskega načrta o ustanovitvi osrednje zadružne blagajne za v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele se je izročila finančnemu odseku.

Sprejela se je resolucija v stvari nameravane ustanovitve deželnih pomožnih zalogov zoper bedo, kakor tudi resolucija zadevajoča povspeševanje morskega ribarstva in predlog za izdelanje vzornih načrtov za kmečke hiše. Resolucija v stvari državnega zakonskega načrta glede zavarovalnih zavodov je padla.

Odobrila se je podpora v znesku 50 K, podeljenih bivšemu deželnemu slugi Logarju in predlog glede sprejetja bolniških stroškov, ki jih je provzročil umobolni Peter Bergamasco v Videmski bolnišnici, na breme deželnega zaloga. Poslanec Štrekelj je opomnil, naj se z vsemi umobolnimi enako postopa, ne pa kakor lansko leto z nekim umobolnim iz Koprive, ko deželni zalog ni hotel nositi zanj stroškov, ampak jih je morala siromašna občina sama prevzeti.

Vzgojevalna podpora je bila dovoljena za dve leti učiteljski udovi Ani Kuntih po 170 K za hčerko Josipino. Prošnja za prispevek za nasip ob levem bregu hudournika Branica pri Lisjakih v znesku 2823 K se je po majhni debati med poslancema Holzerjem in Gregorčičem odstopila ekonomično-tehničnemu in finančnemu odseku. Odobrila se je nakazana deželna podpora 400 K županstvu komenskemu za razširjanje ceste Komen-Preserje. Prošnja za prispevek v svrho izdelanja načrta za ureditev Soče in Tera se je izročila tehnično-ekonomičnemu odseku. Dovolila se je podpora 1000 K občini Šmarje za zgradbo vodovoda v selu Hmelaki, obrtno-nadaljevalni šoli v Foljanu 400 K, varuštvu zavoda za pospeševanje obrti v Gorici v svrho vzdržavanja nadaljevalne šole za slikarje, dekoraterje, loščilce in slične obrtnike 2000 K.

Prošnja varuštva zavoda za povspeševanje obrti v Gorici v svrho prireditve razstave v stavbeno stroko spadajočih del se je odstopila finančnemu odseku, kakor tudi prošnja goriškega municipija za podporo v svrho ustanovitve službe za prevažanje bolnikov in ponesrečencev.

(Dalje na 4. strani).

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifiilitične in kožne bolezni itd. v Trstu
ima
svoj ambulatorij
v ulici S. Nicolò st. 9 (nad Jadransko Banko)
Sprejema od 12. do 1. in 5.½ do 6.½ popol.

Edino slovansko zastopstvo za Trst in okolico vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v TRSTU, ulica della Caserma 14 se priporoča, uvaževaje geslo: „SVOJI K SVOJIM“, slovanskemu občinstvu za zavarovanja na dozivetje in smrt, zavarovanja dece ter zavarovanja proti požaru. Ravnotam se dajejo pod zelo ugodnimi pogoji posojila v vsakem znesku proti poroštvu in na vknjižbe. Uradne ure vsaki dan od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoludne. **JOSIP ZIDARIČ, zastopnik.**

ANTON KUKIZ
Trgovina, oziroma krojačnica
Trst, ulica Gius. Carducci 34 (v novi hiši)
„Alla nuova città di Trieste“.
VELIKA ZALOGA
izgotovljenih oblek za odrasle in dečke vsake vrste.
Delavske hlače prve vrste, kakor tudi blago vseh vrst iz najpopolnejše novosti

Tovarna pohištva
v TRSTU
ulica della Tesa
štev. 46
Aleksand. Levi Minzi
ZALOGA
Piazza - -
Rosario št. 1
KATALOGI, NAČRTI IN PRORAČUNI NA ZAHTEVO.

Ustředni banka českých spořitelen v Praze
Osrednja banka čeških posojilnic v Pragi
uljudno naznanja, da ustanovi v najkrajšem času
podružnico v Trstu
Čas, v katerem začne podružnica delovati, bo naznanjen pravočasno. Strokovno gospodarske nasvete sprejema že sedaj označena banka ter prosi, da se ji pošiljajo isti **v oddelek za podružnico Tržaško pri centrali v Pragi.**

Dr. Ferdinand Müller
naznanja, da je otvoril svojo
odvetniško pisarno v Celovcu
Kramergasse štev. 1.

Posrečilo se nam je sestaviti
spopolnjen in patentiran brzi stroj za nogovice
THE VICTORIA
s katerim si zamore vsakdo ustanoviti koristonosno domačo obrt s proizvajanjem nogovic in sličnih predmetov. Tridesetkrat hitreje nego na roko. Nogovice so brez šiva. Uporabo stroja **„THE VICTORIA“** je možno naučiti z lahkim poukom oziroma ustmeno v naših pisarnah in zastopstvih.
PARIZ velika nagrada in zlata medalja.

Katalogi zastonj in poštnine prosto. — Odpošilja centrala:
The Victoria Stocking-Loom & Co.
TRST, Corso št. 17. f — Iščejo se resni zastopniki. — Corso št. 17.

WAKTOR & Co.
via Torre Bianca 28 - TRST - via Torre bianca 28
Prvi tržaški zavod za uničevanje podgan, miši in mrčesov.
Gotovo pokončanje stenic z lastnimi disinfekcijskimi aparati
Pohvale parobrodnih društev, zavodov, hotelov, gostilnic, tovarn in privatnikov so na razpolago klijentov.

Le v prodajalnici

Giorgio Jess
TRST
ulica Barriera vecchia štev. 15
se nahaja
velika izbera ženskih oblek.

Krila, jopiči, paletot, mantilje, bluze
vse po nizkih cenah.

Pohištvo solidno in elegantno po zmernih cenah
Rafaele Italia
TRST — Via Malcanton 7

Prihranitev na plinu do
Gorilnik Wouwerman
50%
Podjetje Gasspar po zistemu Wouwerma
Halbmayr & Co., Dunaj
Izključni zastopnik z zalogo za Trst:
E. RUDAN, Via Gelsi št. 3 — Telef. 1889

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
KATALOGI BREZPLAČNO.

HOTEL BALKAN 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Cene zmerne. Počkaj & Kögl **HOTEL BALKAN**

Vaclavu Smrekarju se je dovolila podpora 500 K v popolnitev izobrazbe v risarski in slikarski stroki ter 500 K županstvu biljanskemu za popravo ceste v Sv. Lovrencu pri Neblem.

S tem je bil iz 22 točk sestajoči dnevni red ob 7. uri končan. Poslanec Štrekelj je energično zahteval, naj se bagatelne stvari na kratko rešujejo in se jih ne pošilja po nepotrebnem v razne odseke. S tem se pridobi čas za razprave važnih stvari. Drugače bodo zadnje seje preveč obložene, se vse prisili in se brez premisleka skozi požene. V zadnjem zasedanju se je porabilo za poljske miši in vrabce več sej; a tako imenitni in potrebni občinski zakon je padel pod klop. Poslanci so se smejali.

Izpred okrožnega sodišča v Gorici.

Razprave dne 18. t. m.

Legine užigalice. 25-letni Alojz Cotič iz Št. Petra stal je na trgu v Št. Petru in prižigal svojo pipo. Prišel je mimo njegov znanec Peter Čargo in je zapazil v Cotičevih rokah užigalice „Lege". „Ali si ti kakšen Slovenec?" zagrmel je Čargo in pošteno ozmerjal Cotiča. Ta pa ni molčal in nastal je prepir, ki so ga drugi pomirili. Zvečer je potem Čargo obiskal Cotičevo sestro in pričel ž njo pogovor. Kar so se odprla vrata, prikazal se je Cotič in brez uvoda sunil z nožem Čargota. Izgovarjal se je, da se je bal, videč Čargota, misleč, da ga je prišel čakat. Obsojen je bil na pet mesecev težke ječe.

Nedeljsko veselje. Zadnjo nedeljo v novembru napil se je nekoliko 39-letni Anton Marinič iz Krasnega, sprl se z Jožefom Medvedščkom ter ga v potrdilo svojih besedi udaril po glavi s topim koncem sekire. No, Medvedšček je udarec hitro prebolel, vzel nož in šel Mariniča, ki je ta čas odšel, iskat na dom. „Malo krvi mu bom spustil", kričal je med potjo. Toda Marinič je bil hitrejši, vrgel je vanj kos železa in ga težko poškodoval. Sodni dvor je obsodil Mariniča na 10 mesecev težke ječe in pa na povračilo 450 kron za zdravljenje in bolečine.

Državnozborski kandidati. Iz Gorice se nam poroča: Kakor se sliši, je dr. Gregorčičeva stranka že določila svoje kandidate za prihodnje volitve v državni zbor in sicer bo kandidiral nje načelnik, dr. Anton Gregorčič v tolminskem okraju, dr. Alojzij Franko v goriškem okraju in bivši okrajni glavar v Sežani dr. Laharnar na Krasu.

V Gorici bo kandidiral župan dr. Marani; konservativna stranka mu ne postavi proti kandidata, ker se je nje načelnik prošt Faidutti dogovoril z laškimi liberalci, da jim v Gorici ne bo nasprotoval; kakor uslugo so mu ti zagotovili, da ne bodo njemu nasprotovali v Furlaniji.

Društvo „Sloga". Dr. Fran Pavletič se je radi radi bolezni odpovedal podpredsedništvu, katero je prevzel njegov koncipijent dr. Dermastia.

Iz učiteljskih krogov goriških nam poročajo, da je deželno učiteljsko društvo vložilo na deželni zbor spomenico, v kateri se zahteva, da se znižajo službena leta od 40 na 35 let ter se bo pokojnini prištevala tudi stanarina v istem znesku, kakor jo je užival učitelj pred vpokojenjem. Ako pa je šel učitelj v pokoj pred 35. letom, naj se mu da pokojnino v primeru službenih let s stanarino. Kakor so imeli naši deželni poslanci kakor državni poslanci na Dunaju odprto roko za zvišanje plač raznim uradnikom in uslužbencem, tako dobrega srca naj se izkažejo tudi zdaj nasproti učiteljstvu, čegar slabo gmotno stanje je vsem poslancem dobro znano. Pa še nekaj! Ako ima dežela toliko dohodkov, da podarja že itak mastno plačanim deželnim uradnikom kakor novoleten dar 12.000 kron ter podarja dalje finančnemu osebju za pobiranje užitnine 14.000 kron, je več nego pravično, da upošteva tudi neovrgljivo več nego opravičene zahteve učiteljev. Že sedaj je veliko pomanjkanje učiteljev; ako njih prošnjam deželni zbor ne ustreže v doglednem času, dežela ostane brez ljudskih učiteljev. In kaj potem? Caveant modri consules deželni!

Zima je letos na Goriškem izvanredno ostra. Včeraj je že četrtič zapadel sneg po celi soški dolini do Gorice. Za Goričane je mraz tem bolj občutljiv, ker je v zadnjem času opetovano zmanjkalo v mestu premoga, tako, da ga ni bilo dobiti po štiri, pet dni.

Slov. bralno in podporno društvo v Gorici otvori v soboto dne 23. t. m. kurz za poučevanje petja.

Umrl je v starosti 94 let v Dobravljah na Vipavskem France Jerkić, oče znanega goriškega fotografa v Gorici.

Vesti iz Kranjske.

Iz trgovske zbornice Kranjske. Trgovska in obrtnijka zbornica za Kranjsko je imela včeraj popoludne plenarno sejo, v kateri je predsednik Lenarčič podal obširno zanimivo poročilo o zborničnem delovanju v prošlem letu ter med drugim naznanil, da je trgovsko ministerstvo z veseljem pozdravilo ustanovitev zavoda za pospeševanje obrta, da pa zamore primerno subvencijo zavodu iz budgetarnih ozirov dovoliti še le za leto 1908. Vkljub temu bode zavod že letos pričel svoje delovanje in bode za početek priredil šest mojsterskih poučnih tečajev. Potem se je vršila volitev zborničnega prezidija. Za predsednika zbornice je bil zopet izvoljen gosp. Josip Lenarčič, za podpredsednika gosp. Fran Kollmann, za prezioričnega predsednika pa g. Fran Hren. Za ustanovitev višje trgovske šole v Ljubljani je občina ljubljanska zagotovila denarno podporo, istotako tudi deželni odbor, glavno besedo ima sedaj deželni zbor. Upati je, da se ustanovitev tega prepotrebnega zavoda kolikor mogoče pospeši, kajti skrajno potrebno je, da se slovenskim mladeničem, ki se hočejo posvetiti trgovini, da prilika, da si zamorejo v slovenskem jeziku pridobiti potrebno strokovno znanje. Končno je zbornica dovolila trgovskemu društvu „Merkur" v Ljubljani podporo 500 kron, društvu za pospeševanje prometa s tujci pa podporo 300 kron.

Godbeno društvo v Postojni. V Postojni se je osnovalo „Godbeno društvo", ki ima namen ustanoviti društveno godbo. Razvoj društvenega življenja v Postojni se utegne s tem znatno zboljšati, pa tudi na promet s tujci utegne ustanovitev domače godbe ugodno uplivati.

Legat za „Trgovski dom". Bivši trgovski agent g. Karel Laiblin, ki se je zaradi bolezni nedavno obesil, je zapustil fondu za zgradbo „Trgovskega doma" v Ljubljani znesek 500 kron.

Nov sneg je zapadel včeraj po Kranjskem.

Županom v občini Šmihel-Stopiče pri Novem mestu je izvoljen Josip Zurc.

Društvo slovenskih katehetov se je osnovalo. Sedež društva bo v Ljubljani. Namen društva je mej drugimi tudi skrbeti za versko-nravno vzgojo mladine.

Vesti iz Štajerske.

Z britvijo si je prerezala vrat v Volšperku soproga bivšega poštarja na Slatini in svakinja deželnega šolskega nadzornika za Štajersko Ana Končnik.

Umrl je blizo Knittelfelda bivši državni in deželni poslanec Anton Bärnfeind.

Gospodarstvo.

Filijalki „Jadranske banke". Kakor čujemo ustanovi „Jadranska banka" še tekom tega leta svoji filijalki v Gorici in v Ljubljani, s čemer razširi svoj delokrog na Goriško in Kranjsko. Radujemo se temu napredku našega neprestano napredujočega zavoda.

Podružnica zavoda „Ustředni banka českych spořitelen" v Trstu.

Kakor je razvidno iz današnjega oglasa na tretji strani našega lista, ustanovi gorenji zavod v najkrajšem času podružnico v Trstu. Ta zavod je čisto gospodarska organizacija, ki stremi za povzdigo narodnega gospodarstva slovanskega ter je že sedaj v čvrsti zvezi z mnogimi slovenskimi in hrvatskimi zavodi, s katerimi vspešno deluje za prevažen gospodarski procvit slovanskega juga. Strokovne gospodarske nasvete vsprejema označena banka že sedaj ter prosi, da se jej pošiljajo isti v oddelek za tržaško podružnico pri centrali v Pragi. S prihodom tega denarnega zavoda v Trst se zopet ojači naša gospodarska moč in neodvisnost.

Nova ladijelnica v Tržiču.

Za novo ladijedelnico v Tržiču so bratje Kozulić kupili od stavbene tvrdke Facanoni 400.000 štirjaških metrov zemljišča za pol milijona kron.

Razne vesti.

Zdravje senjskega škofa. Senjski škof dr. Maurovič se je toliko oporavil, da zamore maševati,

Toča v februvariju. V Hamburgu je bil v torek silen vihar s točo.

Dobrotnik galiških Židov. Bivši poljski poslanec dr.a Rapaport zapustil je v dobrodelne svrhe Židov v Galiciji 400.000 kron.

Nemška vojaška uprava odpošlje štiri častnike na Japonsko, da bodo proučevali tamošnje naprave na vojaškem polju.

Zaderski nadškof dr. Dvornik se je kakor poročajo iz Zadra, podal iz Badena pri Dunaju v Švico, kjer ostane štiri tedne.

Esperanto-kongres. Iz Draždan poročajo, da se bo od 9. do 19. maja t. l. vršil tamkaj Esperanto-kongres, kateremu bo med drugimi prisostvoval tudi izumitelj Esperanto jezika ruski zdravnik dr. Zamenkov.

Volilna pravica žensk na Ogrskem. Ogrski minister za trgovino je izdal naredbo na trgovinsko zbornico v Košicah, s katero odredjuje, da zamorejo ženske, ki vodijo svojo trgovino ali industrijo, ter plačujejo obrtniško pristojbin isto tako osebo izvrševati volilno pravico pri volitvah za trgovinsko obrtno zbornico kakor moški.

Smrtne obsodbe na Angležkem. Glasom neke kriminalne statistike je bilo na Angležkem od leta 1885 do 1906 obsojenih na smrt 552 oseb, med temi 64 ženskih. Od teh je bilo 392 oseb usmrtenih. Največ oseb je bilo obsojenih leta 1904, namreč 40, od teh jih je bilo 27 usmrtenih.

Taksametri se uvedejo za vse javne voznike na Dunaju. S 1. aprilom se otvori šola za fijakerje.

Sestanek jugoslovanskih abiturijentov se bo letos vršil v Dubrovniku. Svojo udeležbo je prijavilo že okolu 20 zavodov iz Hrvatske, Slavonije in Bosne. Tudi slovenski in srbski dijaki so že sporočili glavnemu odboru v Zagrebu, da se udeleže kongresa, ki se bo bržkone vršil meseca julija.

Potovanje avstroogrske eskadre na Vztok. Dne 1. marca t. l. pojde naša mornarica na daljše potovanje po vztoku. Tega potovanja se udeleže ladije: „Nadvojvoda Karol", „Nadvojvoda Friderik", „Babemberg" in dve torpedovki. Potovanje bo trajalo 8 tednov, a svrha mu bo, da se častniki in mornarji vežbajo in da se zaščitijo na vztoku interesi avstroogrske monarhije. Brodovje obišče Pirej, Solun, Krf, Smirno, Jafo, Aleksandrijo in še neke druge luke. Iz Jafe krene kontreadmiral Ziegler s skupino častnikov in neoboroženih mornarjev v Jeruzalem, da obiščejo božji grob in druga sveta mesta.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Vrtnarja kmeta, poročenega, išče lastnik vile. Ponudbe pod „Dvorec" na „Inseratni oddelek Edinost". 206

Inženjer ŽIVIC priporoča svoje izvrstne orala in trtne škropilnice. Trgovinska ulica štev. 2. 200

Pridna dekla se išče takoj za Barkovlje. Prijaviti se je tam štev. 419 III. nad., levo. 211

Ženitna ponudba. Mož srednje starosti samec z 2000 kron gotovine, 1000 kronami letnih stalnih dohodkov in še postransko službo, se želi poročiti s pošteno Slovenko, gospodičao ali udovo brez otrok, v starosti 35—40 let z nekoliko tisoč kronami denarja. Ponudbe naj se pošiljajo do 1. marca pod „Morski Val" št. 99, Poste restante, Rojan pri Trstu. 210

Gospica Hrvatica, vešča tudi italijanskega jezika, išče mesto blagajničarke ali v kako pisarno. Lahko položi kavcijo. Vprašati je v „Zavodu sv. Nikolaja", Farneto 18. 213

Hiša na prodaj v Dekanih štev. 3, z 4 prostori in dvoriščem na lepem prostoru. Cene po dogovoru, tudi na obroke. Zglasiti se je pri Josipu Gregorič, trgovina via Barriera št. 4, v Trstu. 212

Malo stanovanje primerno za tri osebe z vrtom, v bližini mesta, iščem. Pogodba tudi za več let. — Ponudbe pod „Spartak" na „Inseratni oddelek Edinosti". 1987

Šivalni stroj Singer skoraj nov, se proda za 70 K. Via Giulia št. 92, II. nadst. — Cesar. 205

Gospica 22 let stara, rodoljubnih staršev, z 20·000 K dote, želi seznaniti se z gospodom od 22—28 let, uradnikom ali stalno nameščenim v Trstu, v svrho ženitbe. Samo na resna pisma ako mogoče s sliko, katera se pod tajnostjo vrne, se reflektira. Ponudbe na poste restante Corsia Stadion pod „Na zdar 16". 199

Ker rabim pomoč v trgovini, vzamem delo ali udovo z znanjem italijanskega in nemškega jezika in ako ima tudi kaj denarja, sprejme se jo kot društvenico po dogovoru; bodočnost gotova. Naslov pove: „Inseratni oddelek Edinosti". 198

Gostilna „Ai due Gemelli" na Velikem trgu v Trstu se je otvorila na novo in ima izvrstna vina vipavska, istrska, furlanska in teran. Kuhinja domača, jedila gorka in mrzla. Postrežba točna. Ima na razpolago tudi sobe za prenočišče v prvem, drugem in tretjem nadstropju. Cene zmerne. 111

Patentirane lestvice Just

solidne, lahke, neobhodne potrebne za vsako obitelj, prodajalnico, pisarno itd. itd.

Peči Sinidor

uporabne za ognjišča na plin.

Kuhanje perfektno nenadkriljivo.

Izključno v zalogi biciklov

Riccardo Sanzin, Trst

via Cassa di Risparmio štev. 6.

G. Kehiayan

urar in zlatar

TRST, Corso štv. 23.

Prodaja ure in dragocenosti.

Popravlja z največjo točnostjo in z garancijo.

Cene smerne.

Kupuje in menja.

Odvetnik Dr. FRAN BRNČIĆ

je odprl svojo pisarno

v Trstu, Piazza S. Caterina št. 4, II. nad.

Uradne ure: 8.½—1.½ predp. in 4.—6.½ popol.

TELEFON štev. 1458.

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma štev. 2 v lastni palači

(Vhod po glavnih stopnicah) TELEFON 952

ima na razpolago

Jekleno varnostno celico

ki je varna proti vlomu in proti požaru, v kateri so **shrambice**, ki se oddajejo strankam v najem in sicer:

za celo leto	kron	80
„ pol leta	„	20
„ četrt „	„	12
za en mesec	„	6

Shrambice so 24 cm visoke, 21 cm široke, 48 cm globoke.

Shrambic ne more nihče drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo in zaprejo svoje stvari, katerih ni treba prijaviti.

Nadaljna pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedicijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefono št. 847. - Via della Stazione štv. 7. - Telefono št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse proge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH „VACUM-CLEANER".

Točna postrežba in nizke cene.

Pohištvo in tapetarije v bogati izberi, neprekosljive glede solidnosti in elegancije se vdobi pri (naslednik G. Dalla Torre **Giacomo Macerata** ulica dell' Acquedotto 3 ulica Chiozza 7, ulica del Toro 1. Cene, ki so splošno priznane za ugodne.